

367. URL: https://nbuv.gov.ua/UJRN/FP_index.htm_2008_3_52. 6. Інструкції про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень / затв. Наказом Міністерства юстиції України "Про затвердження Інструкції про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень та Науково-методичних рекомендацій з питань підготовки та призначення судових експертиз та експертних досліджень" від 08.10.1998 № 53/5. *Офіційний вісник України*. 1998. № 46. Ст. 1715. 7. Головань М. С. Компетенція і компетентність: досвід теорії, теорія досвіду. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/324272272.pdf>. 8. Інформаційні технології та моделювання бізнес-процесів: навч. посіб. / О. М. Томашевський, Г. Г. Цегелик, М. Б. Вітер, В. І. Дубук. К.: ЦУЛ, 2012. 296 с. 9. Дуфенюк О. М. Експертиза у кримінальному провадженні за законодавством України та Польщі: порівняльне дослідження: монографія. Львів: ЛьвДУВС, 2018. 272 с. 10. Щербаковський М. Г. Проведення та використання судових експертиз у кримінальному провадженні: монографія. Харків: В деле, 2015. 560 с.

Олександр Михайлович ІЛЬНИЦЬКИЙ,

кандидат юридичних наук,

докторант відділу організації освітньо-наукової підготовки

Харківського національного університету внутрішніх справ

МЕТОДОЛОГІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИХ ЗАСАД ДІЯЛЬНОСТІ ГРОМАДСЬКИХ ОБ'ЄДНАНЬ В УКРАЇНІ

В загальній науковій теорії методологія визначається як певна сукупність філософських методів пізнання, зокрема й конкретних. Вона уявляється у вигляді певного арсеналу методів діяльності. Поняття «методологія» має два основних значення: по-перше, це – система певних правил, принципів і операцій, що застосовуються у тій чи іншій сфері діяльності (в науці, політиці, мистецтві тощо); по-друге, це – вчення про цю систему, загальна теорія метода. Вона є системою принципів наукового дослідження, вченням про науковий метод пізнання законів природи за допомогою сукупності методів дослідження, що застосовуються в будь-якій науці відповідно до специфіки об'єкта її пізнання.

Питання основ методології та методики наукового дослідження детально розглянуто та викладено у науковому посібнику видатних

українських вчених Тюріної Валентини Іванівни та Ващенко Ірини Володимирівни. Зокрема, у кожній області науки вони достатньо чітко виділяють три основні складові методології:

1) *методологічні основи*, що містять вихідні положення та методологічний апарат науки;

2) *теорія*, яка включає в себе наукові факти, ідеї, гіпотези та закони;

3) *прикладна частина*, яка містить принципи, правила, рекомендації, поради, прикладні методики, виражені у формі конкретних розпоряджень до практичної діяльності.

Звичайно всі ці частини не виступають ізольовано, а взаємодіють одна з одною та практикою під час вирішення будь-якого конкретного питання. Методологія конкретної науки (наприклад адміністративного права) повинна укласти в собі і те загальне, що притаманне загальній теорії права, і специфічне, притаманне лише явищам даної області знань (наприклад адміністративно-правові засади діяльності громадських об'єднань).

Процес дослідження, як вказано в наукових працях філософів, здійснюється двома шляхами:

- шляхом сходження від приватного, конкретного (даного у сприйнятті та уяві) до абстрактного, загального;

- шляхом сходження від абстрактного до конкретного.

Зважаючи на те, що об'єктом мого дослідження є в тому числі адміністративно-правові засади діяльності громадських об'єднань в Україні, важливо розглянути та дослідити методологію наукового пізнання цього об'єкту, саме адміністративно-правових засад діяльності громадських об'єднань в Україні.

У разі обрання принципу дослідження від абстрактного до конкретного необхідно детально розглянути вимоги чинного законодавства України, яке регулює всі аспекти функціонування громадських об'єднань в нашій державі з моменту їх легалізації до моменту їхнього припинення, включаючи ці два етапи. Це і питання права громадян на свободу об'єднання, і поняття, зміст та призначення громадських об'єднань як суб'єкта права, і адміністративно-правовий статус громадських об'єднань як добровільних формувань.

Також необхідно дослідити принципи створення та діяльності громадських об'єднань, адміністративно-державний вплив на діяльність громадських об'єднань, питання організації громадських об'єднань за змістом і видом їх діяльності та критерії їх класифікації, питання обмеження діяльності громадських об'єднань в умовах воєнного стану, легалізації та реєстрації громадських об'єднань.

Для широкого та максимально повного дослідження адміністративно-правових засад діяльності громадських об'єднань в Україні необхідно також розглянути питання права громадських об'єднань на внутрішню адміністративно-управлінську діяльність, статутні та інші нормативно-правові акти громадських об'єднань, правове регулювання реалізації громадськими об'єднаннями цивільно-правових, фінансових, господарських, політичних правовідносин та адміністративно-правових засад власної організації, організаційно-правове та матеріально-технічне, фінансове та інформаційне забезпечення діяльності громадських об'єднань, адміністративно-правовий порядок припинення діяльності громадських об'єднань, а також зовнішній контроль та нагляд за діяльністю громадських об'єднань, внутрішній контроль та нагляд в громадських об'єднаннях, особливості фінансового контролю за діяльністю громадських об'єднань, юридична відповідальність громадських об'єднань та їх членів за порушення законодавства про громадські об'єднання, модернізація законодавства України про громадські об'єднання та можливості використання зарубіжного досвіду.

Список бібліографічних посилань: 1. Закон України «Про громадські об'єднання». *Відомості Верховної Ради України*. 2013, № 1, с. 250. 2. Тюріна В. І., Ващенко І. В. Основи методології і методики навчального дослідження: навчальний посібник. Київ, 1998, 44 с.

Василь Васильович КІКІНЧУК,

*кандидат юридичних наук, доцент, завідувач кафедри криміналістики,
судової експертології та домедичної підготовки факультету № 1
Харківського національного університету внутрішніх справ;
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2241-6384>*

ОСНОВНІ НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ КРИМІНАЛІСТИЧНОЇ ГАБІТОСКОПІЇ ЯК РОЗДІЛУ КРИМІНАЛІСТИЧНОЇ ТЕХНІКИ

Розвиток наукового пізнання про зовнішність людини проходило певні етапи, відкриваючи кожному з них нові можливості, що фрагментарно ставали доступними за рахунок появи нових об'єктів та методів дослідження. І це було цілком природньо, оскільки спочатку дослідження зовнішності людини визначалося необхідністю вирішення приватних завдань розслідування кримінальних правопорушень. Сьогодні слідчо-оперативна практика, що змінилася, ускла-